

Bruselj, 14. september 2023
(OR. en)

Medinstitucionalna zadeva:
2023/0156(COD)

9596/23
ADD 4 REV 1 (bg,cs,da,de,el,es,et,fi,fr,ga,hr,
hu,it,lt,lv,mt,nl,pl,pt,ro,sk,sl,sv)

UD 110
CODEC 917
ENFOCUSTOM 57
ECOFIN 452
MI 429
COMER 57
TRANS 194
FISC 95

PREDLOG

Št. dok. Kom.:	SWD(2023) 141 final
Zadeva:	DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE POVZETEK POROČILA O OCENI UČINKA [...] Spremni dokument Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o carinskem zakoniku Unije in carinskem organu Evropske unije ter o razveljavitvi Uredbe (EU) št. 952/2013

Delegacije prejmejo priloženi dokument SWD(2023) 141 final.

Priloga: SWD(2023) 141 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 17.5.2023
SWD(2023) 141 final

Carinska reforma

DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE POVZETEK POROČILA O OCENI UČINKA

[...]

Spremni dokument

**Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta
o carinskem zakoniku Unije in carinskem organu Evropske unije ter o razveljavitvi
Uredbe (EU) št. 952/2013**

{COM(2023) 258 final} - {SEC(2023) 198 final} - {SWD(2023) 140 final}

Povzetek
Ocena učinka revizije carinske zakonodaje Unije
Potreba po ukrepanju
V čem je težava in zakaj je to težava na ravni EU?
Sedanji sistem ni zadovoljiv. EU izgublja prihodke. Nezakoniti in neskladni proizvodi vstopajo v EU ter ogrožajo varnost in zaščito državljanov EU. <i>Carinski organi imajo težave pri svoji nalogi, da zaščitijo finančne interese Unije, in zaradi vse večjih nefinančnih zahtev v okviru sektorskih politik (varnost proizvodov, zaščita, varovanje zdravja ljudi, živali, rastlin, okolja itd.). Sodelovanje med carinskimi in drugimi pristojnimi organi ne zadostuje.</i> <i>Sedanji carinski postopki od gospodarskih subjektov zahtevajo, da različnim organom večkrat zagotovijo podobne informacije o blagu v dobavni verigi prek več in ne vedno interoperabilnih informacijskih sistemov. To ustvarja upravno breme za zakonite subjekte.</i> <i>Carinski model ni primeren za e-trgovanje – velik porast e-trgovanja je spremenil naravo trgovine, in sicer blago, ki se je v velikih količinah v EU tradicionalno prevažalo s tovorom, je nadomestilo na milijone manjših pošilk, poslanih neposredno posameznim potrošnikom. Carina ni pripravljena, da obvlada povečan obseg blaga in deklaracij.</i> <i>Kakovost podatkov, dostop do podatkov in analiza podatkov so omejeni – čeprav so carinski postopki digitalizirani, so podatki, potrebni za izvajanje carinskega nadzora, analize tveganja in kontrol, razdrobljeni in podvojeni v več sistemih decentralizirane carinske informacijske infrastrukture. To je za carinske organe drago, ni prožno in ovira učinkovito uporabo podatkov.</i> <i>Operativno izvajanje v državah članicah se močno razlikuje, kar zadeva kontrolne prakse in metode. Na ravni EU ni ustrezne analize tveganja za ustrezen nadzor trgovinskih tokov in odkrivanje neskladne trgovine.</i>
Kaj bi bilo treba doseči?
Komisija želi carinsko unijo dvigniti na naslednjo raven. Splošni cilj je, da carinski organi v EU delujejo enotno, da ustavijo neskladno blago, poberejo več carinskih dajatev in izvajajo ustrezne kontrole, ne da bi pri tem organom in gospodarskih subjektom nalagali preveliko breme. Specifični cilji so: – okrepiti obvladovanje tveganja na carinskem področju v EU v zvezi s finančnimi in nefinančnimi tveganji, in sicer s pregledom in analizo celotne dobavne verige na ravni EU v realnem času, – zmanjšati upravno breme in poenostaviti postopke za gospodarske subjekte, potrošnike in carinske organe, ne da bi pri tem ogrozili učinkovit carinski nadzor, – zagotoviti enake konkurenčne pogoje med e-trgovanjem in tradicionalno trgovino na carinskem področju v skladu s pravili o DDV, – izboljšati dostop do carinskih podatkov in njihovo uporabo za strateške ukrepe, izboljšati carinski nadzor in zagotoviti celosten pristop k obvladovanju tveganja, – omogočiti enotno delovanje carinske unije z zagotavljanjem učinkovite zaščite po vsej EU, ne glede na to, kje blago prečka zunanjo mejo.
Kakšna je dodana vrednost ukrepanja na ravni EU (subsidiarnost)?
Ukrepi morajo potekati na ravni EU. Carinska unija je v izključni pristojnosti in bistvena sestavina za pravilno delovanje enotnega trga. Nacionalni ukrepi težave ne bi učinkovito rešili.

B. Rešitve

Katere so različne možnosti za doseg ciljev? Ali ima katera od njih prednost? Če ne, zakaj ne?

Za ugotovljene težave so bile obravnavane štiri možnosti:

1. *Sveženj enostavnejših postopkov*: pojasnitev odgovornosti akterjev, odprava nepotrebnih korakov v uvoznih postopkih, uvedba ukrepov za e-trgovanje in dodatne koristi za pregledne gospodarske subjekte v okviru sedanjega modela digitalizacije in obstoječe strukture carinskega upravljanja. Poenostavitev postopkov z osredotočeno odgovornostjo bo povečala učinkovitost.
2. *Carinski organ EU za usklajevanje*: poleg prvega koraka, opisanega zgoraj, ustanovitev carinskega organa EU za usklajevanje sodelovanja med državami članicami pri obvladovanju tveganja, opredelitvi enotnega izvajanja pravil in upravljanju carinskih programov.
3. *Osrednje EU vozlišče carinskih podatkov, ki ga upravlja Komisija*: enostavnejši carinski postopki in odgovornost, osredotočena na akterje, ki se bodo izvajali v centraliziranem modelu IT. Vozlišče carinskih podatkov bi olajšalo zbiranje informacij od različnih akterjev, njihovo obdelavo za uporabo pri obvladovanju tveganja na carinskem področju v EU in njihovo izmenjavo z drugimi pristojnimi organi.
4. *Carinski organ EU za usklajevanje in operacije, ki upravlja EU vozlišče carinskih podatkov*: enostavnejši carinski postopki, ki se izvajajo prek EU vozlišča carinskih podatkov, ki ga upravlja carinski organ EU, ki je (poleg možnosti 2) odgovoren za upravljanje operativnega tveganja, upravljanje podatkov in uvajanje poenostavljenih postopkov.

Najprimernejša možnost je možnost 4. Njeni trije elementi (reformirani carinski postopki, ki se izvajajo v osrednjem EU vozlišču carinskih podatkov, ki ga upravlja carinski organ EU) se medsebojno krepijo, da bi dosegli boljše rezultate in ustvarili sinergije po vsej EU. To je najučinkovitejša možnost, saj naložbe v centralne strukture znatno zmanjšujejo stroške za države članice in podjetja.

Kakšna so stališča različnih deležnikov? Kdo podpira katero možnost?

Deležniki se večinoma strinjajo glede enotnega delovanja carinskih organov, enostavnejših carinskih postopkov z jasnim opisom odgovornosti za vsak korak, glede učinkovitejšega sodelovanja med carinskimi in drugimi organi ter poenostavljenega zagotavljanja podatkov v carinskem okolju IT na ravni EU. Nobenemu od možnih elementov carinske reforme ni mogoče bistveno nasprotovati.

Carinski organi so večinoma naklonjeni vzpostavitvi prenovljenega partnerstva z gospodarskimi subjekti v zameno za boljši dostop do podatkov, vendar imajo različna stališča o nadaljnjih odhodkih za razvoj informacijske tehnologije in reformo upravljanja.

C. Učinki prednostne možnosti

Kakšne so koristi prednostnih možnosti (če obstajajo, sicer glavnih možnosti)?

- **Carinski nadzor je okrepljen.** Izboljšan dostop do podatkov in njihova obdelava prek EU vozlišča carinskih podatkov bosta povečala učinkovitost obvladovanja tveganj v EU in povečala zmogljivost carinskih organov za odkrivanje goljufij s profiliranjem tveganih subjektov, ki delujejo na ravni EU. Ustvaril bo dodatne prihodke za Unijo in njene države članice. Izboljšan dostop do podatkov in boljše usklajevanje med organi bosta povečala zmogljivosti carinskih organov za odkrivanje in zaustavitev blaga, ki ne izpolnjuje zahtev Unije, kar bo koristilo državljanom in potrošnikom.
- **Upravno breme in stroški usklajevanja za zakonito trgovino so zmanjšani.** Revidirani postopki so enostavnejši in podatki se zbirajo enkrat iz pravega vira prek enotnega vmesnika v EU vozlišču carinskih podatkov.
- **Centralizacija funkcij (obvladovanje IT, podatkov in tveganja) v carinskem organu EU** omogoča znatne **prihranke za države članice** pri odhodkih za carinsko informacijsko tehnologijo.

Carinski organ EU zagotavlja usklajevanje med nacionalnimi carinskimi upravami in drugimi organi. – Konkurenčni pogoji e-trgovanja so izenačeni s tradicionalno trgovino. Revidirani postopki akterjem v e-trgovanju omogočajo enostavnejše zagotavljanje finančnih in nefinančnih informacij ter jim nalagajo odgovornost zanje; potrošnikom koristijo večja preglednost cen in pristojbin, manj motenj v dobavnih verigah za fiskalne formalnosti in boljša zaščita pred škodljivim blagom. – Carinska unija deluje enotno. Revidirane postopke v osrednjem EU vozlišču carinskih podatkov izvaja osrednji carinski organ EU, da se olajša enotno izvajanje v vseh državah članicah in preprečijo razlike.
Kakšni so stroški prednostnih možnosti (če obstajajo, sicer glavnih možnosti)?
Stroški prednostne možnosti za proračun Unije so naslednji: – Osrednji razvoj EU vozlišča carinskih podatkov. V 15 letih bi službe EU vložile 559 milijonov EUR več od izhodiščnega scenarija (večje enkratne naložbe, potrebne v prvih sedmih letih), 2 milijardi EUR pa za vzdrževanje vozlišča carinskih podatkov. Centralizacija stroškov bi državam članicam omogočila znatne gospodarske prihranke pri odhodkih za IT. – Ustanovitev carinskega organa EU bi v 15-letnem obdobju zahtevala dodatne stroške v višini 230 milijonov EUR neto ekvivalenta polnega delovnega časa na ravni EU. Carinski organ EU se bo postopoma oblikoval v obdobju osmih let in se v devetem letu stabiliziral, pri čemer se ocenjuje, da bo njegovo skupno število zaposlenih približno 250 EPDČ. Stroški so ocenjeni v tekočih cenah na podlagi časovnega razporeda, prehoda in drugih navedenih predpostavk.
Kakšen bo vpliv na MSP in konkurenčnost?
Pričakuje se, da pobuda ne bo imela negativnih učinkov na MSP. Njeni ključni elementi so v skladu s pričakovanji in prednostnimi nalogami MSP ter jim bodo olajšali sodelovanje v zunanji trgovini. Najpomembnejši učinek na MSP bo imela reforma carinskih postopkov, ki bo zaradi poenostavitve koristila vsem gospodarskim subjektom. MSP bodo imeli koristi od ukrepov za zmanjšanje neelojalne konkurence uvoženih proizvodov, ki niso skladni s pravili in standardi EU.
Ali bo prišlo do znatnih učinkov na nacionalne proračune in uprave?
Centralizacija v okviru možnosti 4 bo zmanjšala upravne stroške za države članice, tako za IT kot za osebje. Ocenjuje se, da bi države članice v 15 letih skupaj prihranile približno 21 milijard EUR v informacijski tehnologiji in dodatno milijardo EUR v delovnem času osebja, ki mu ne bi bilo več treba opravljati tekočih nalog. Te koristi so ocenjene v tekočih cenah na podlagi časovnega razporeda, prehoda in drugih navedenih predpostavk.
Sorazmernost
Glede na obseg in resnost izzivov, s katerimi se sooča carinska unija, prednostna možnost ne presega tistega, kar je potrebno za celovito reševanje težav.
D. Spremljanje
Spremljanje in ocenjevanje olajšuje EU vozlišče carinskih podatkov, izvaja pa se z okrepljenim merjenjem uspešnosti carinske unije.